

предъ властта и положението му въ затвора започнало да става отъ день на день се по-тежко и по-неудържимо. Той, както и вазовенитѣ и арестувани предъ него съзаклетници: П. Мариновъ, Иванчо Ярановъ, Петю Буюклиевъ и Сава Анастасовъ, сж били подложени на разни мъжки и изтезания, за да бжде доловена и разкрита цѣлата Комитетска тайна. При все това, обаче, освенъ посоченото по горе самопризвание на П. Мариновъ и онова на Ст. Пешева кое-то, както казахме, не ангажираше нито единъ отъ неговитѣ другари, никой отъ последнитѣ не се е призналъ за виновенъ, нито пъкъ е посочилъ за такива свои другари съзаклетници. За това турцитѣ, въ старанието си да постигнатъ своята цель, не само продължили мъжитѣ и изтезанията върху арестуванитѣ, но имъ устройвали и сцени, като следната: единъ день донесли нѣколко отрязани глави на батошовчени, станали жертва при избухналото тѣмъ въстание, хвърлили ги предъ краката на Пешева и другаритѣ му и ги карали да ги познаятъ кои сж!

Независимо отъ това, въ затвора при Пешева сж ходили почти всички турски голѣмци, начело съ Саадулахъ ефенди,¹⁾ неговия смъртенъ врагъ, които го ругали до насита и давали разни рецепти на желатитѣ му за най-люти и ужасни мъжки.

Арестуванитѣ съзаклетници сж били мъчени по най-жестокъ и зверски начинъ: обесвали сж ги временно съ синджиръ о единъ дърветъ по такъвъ начинъ, щото едва да се допиратъ палцитѣ имъ до земята; набивали сж имъ игли подъ ногтитѣ, горили сж имъ тѣлото съ барутъ, извивали сж имъ месата съ клещи, били сж ги съ желѣзни пръчки до умираше и пр. А воплитѣ и писъцитѣ на беззащитнитѣ жертви сж били тъй голѣми, че редъ дни сж се чували далечъ задъ конашкитѣ стени. . .

По тия изтезания на севлиеискитѣ бунтовници въ затвора, ето що намираме писано въ книгата на Р. Радославовъ „Следствие отъ Кримската война“, стр. 56.

„Севлиево, злощастното Севлиево. Въ този градецъ върлуваше като бесенъ звѣръ нѣкойси бей Саадулахъ ефенди. Не дирѣше лица подозрителни, но когото срепше и отъ вжщия имъ ги изваждаше и ги затваряше въ една доста нечиста и грозна тъмница. Навързани десетъ души въ единъ синджиръ съ желѣзни халки за шийтѣ и стегнати до толкова силно по горе къмъ тавана, пробитъ съ дупки и прокаранъ другия край на синджиря презъ тавана на другия катъ тъй, щото стояха злочеститѣ като обесени, като

¹⁾ Саадулахъ е мразилъ и преследвалъ Пешева, понеже последниятъ въ нѣкои отъ допискитѣ си до Цариградския в. „Напредъкъ“ открито и остро е критикувалъ поведението му въ града и околията.